

äfvén lemna långt bakom sig både all historie och estetik.

44 PUBLIKEN OCH TIDNINGARNE.

Saima n:o 8 26.II 1846

10 Sedan Saima hunnit till ungefär samma prenumerantantal, som under förflutna året, är det oss en glädje att anmäla detta förhållande för H:fors Tidningar, hvilka på prenumerantssiffran grundat sin vackra förhoppning, att sjelfve vara, hvad en Tidning bör vara för den läsande publiken i detta land. Utan vår försäkran lærer hvar och en läsare vara öfvertygad, att vår glädje är egennyttig. Men vi försäkra dock dertill, att förhållandet lika mycket gläder oss såsom ett bevis, att allmänheten icke afskyr en allvarligare läsning. Vi kunna nemligen endast åt denna omständighet tillskrifva, att vårt blad, ehuru saknande både nyheter och annonser, lyckats vinna en större spridning, än de Tidningar, som ega nämnde förmoner. Ett ytterligare bevis härpå se vi i tillvexten af insända artiklar för vårt blad, af artiklar nemligen både för sitt 20 fosterländska innehåll och sättet att behandla detta värda att offentliggöras. I den underlägsna debit, Helsingfors Tidningar utom hufvudstaden vunnit, ehuru de både uti annonser och nyheter ega en stående kurant artikel, borde nu samma blad finna ett bevis, att tanklöst pjoller bland den läsande allmänheten i Finland finner färre amatörer, än allvarliga tankar och ord. Vi skulle påminna om den inbilksa narraktigheten uti att yttra en motsatt tanke om denna allmänhet; men vi befara, att vår värda kollega är ur stånd att genom någon förklaring öfver ämnet komma till insigt deri. H:fors Tidningar skola säkert äfvén vid detta års slut försäkra, att allmänheten ännu icke är vuxen en sådan 30 offentlighet, som Saima vill hafva den. Vi skola då såom nu svara, att, om så är, felet icke ligger i allmänhetens oförmåga att omfatta de ädlaste, allvarligaste sträfvanden, utan i vår origtiga uppfattning af dessas art eller oförmåga att som sig bör uttala dem. Tills vidare torde vi få anse den fortfarande ynnest, allmänheten visat vårt blad, för ett bevis, att den gillar bladets sträfvanden och öfverser med dess brister.

45 BJÖRNEN FINNARNES GUD.

40 *Saima n:o 8 och 9 26.II och 5.III 1846*

I.

Uti en anmälan af Joukahainen, andra häftet, tillerkände vi en uppsats om »Finska folket sådant det skildras i Kalevala» icke det värde, samma uppsats kanske i andras ögon eger. Vi fästade ingen uppmärksamhet vid afhandlingens ofullständighet, då dess innehåll jemföres med den omfattande rubriken. Men vi sökte i ett par exempel visa, att Förf. utan allvarligare egen undersökning hängifvit sig åt en tom 50 schematism; i följd hvaraf hans påståenden äro föga bevisande, och af handlingen öfverhufvud icke tillfredsställer läsaren.

Vår kritik har icke behagat. Den delar häri all kritiks vanliga öde. Ty ehuru ringa anspråk en författare än försäkras sig hysa, så förhåller sig härmed oftast som med en skral hustrus jeremiader öfver hennes mans olater. Hon önskar i hvar och en finna en tålig åhörare af klagovisan; men vill någon välvilligt hjälpa henne med att lasta mannen, så är hon

ögonblickligen förvandlad till dennes ifriga försvarare, och den hjälpsamma nästan blir föremål för hennes harm. Saken är den: hon vill lätta sitt hjerta, vara intressant, en lidande men tålig varelse; dock önskar hon icke, att hon må anses hafva en sämre man än hennes grannqvinno och fränkor. I samma förhållande står vanligen en författare till sitt snillefoster. Hans tal om dess bräcklighet må man icke alltid taga för allvar. Han kan ursäkta dess brister, då han meddelar det åt sina vänner. Men bristerna oaktadt meddelar han det äfven åt allmänheten; och kritiken må härvid se sig om.

Men till saken. Vi hade fogat anmärkningar till, hvad den nämnda uppsatsen innehåller om en Fornfinnarnes hjelteålder och om Finsk gudalära. I båda hänseenden har Förf., Hr R. T., uti en Replik införd i Morgonbladet, bestridit anmärkningarnes rigtighet, hvilka Hr R. T. funnit lätta, toma, orediga m. m. Den förra frågan, den om en Finsk hjelteålder, skola vi framdeles åter upptaga; Förf:s mytologiska åsigt vilja vi här ytterligare taga i betraktande. 10

Förf. bemödar sig att ordna de mytologiska sägner, som i Kalevala förekomma, och vill framställa utvecklingen af förfädrens religiösa föreställningar. Han tror sig finna denna utveckling i öfvergången från folkets tro på egen förmåga (i trolldomen) till dyrkan af det döda tinget, till den af elementerna, vidare af vexter och djur. 20

Man kunde med fog lemna Förf:s deduktion af denna inbillade utveckling derhän, så mycket mer som han i sin replik sjelf icke litar till sin bevisning utan till det af Hegel gifna schema, hvori han sökt inpassa strödda, i Kalevala förekommande data. Förf:s eget resonnerande är så fritt, det vara kan. Hvarje tänkande läsare finner det lätt, då han besinnar följande.

Förf. gör fornfinnarnes förlitande på vetandets och ordets makt till den lägsta af deras religiösa föreställningar. Men t. ex. Kristendomens hufvudlära, läran om försoningen, fattar tron, vetandet, såsom mäktig att äfven utplåna den gjorda handlingens skuld, att göra det gjorda ogjort. Såsom närmast högre trappsteg anser Förf. vidare förlitandet på det döda tinget, på en amulet, en fetisch. Lika litet, som han hos trollkarlen erkänner något medvetande om en högre makt, hvars gåfva den utomordentliga förmågan är, lika litet vill han låta tinget vara ett medel i trollkarlens hand. Att denna tillbeder den amulet, han sjelf bildat, detta är i Förf:s tanka ett framsteg i hans religiösa medvetande. Hvem erinrar sig här icke Goethes hexerilärling, hvilken kände konsten att frammana de onda makterna, men i förskräckelsen vid deras framträdande glömde sättet att aflägsna dem? Han visste icke, att denna okunnighet var ett framsteg. Det kan dock låta säga sig, att verkligen ett framsteg ligger deri, att människan, förut förlitande endast på sin egen förmåga, ser de gestalter, denna framkallat, blifva henne öfvermäktiga. Framsteget består då i hennes erkännande af sin förmågas otillräcklighet; men Förf. sätter det deri, att hon faller ned och tillbeder det döda ting, hon sjelf meddelat trollförmåga. Den öfvergång Förf. nu låter den religiösa föreställningen göra från det enskilda förgängliga tinget, till den makt, som framalstrar och förstörer detsamma – denna öfvergång är den enda, i sakens natur grundade, om man en gång förutsätter, att amuleten som sådan är föremål för dyrkan. Men de historiska bevisen för sistnämnda förhållande synas endast antyda en tillfällig förvillelse, medan sjelfva likgiltigheten för fetischen såsom ting häntyder derpå, att den dyrkas blott såsom en tillfällig form för en anad högre makts manifestation; och föreställningen om en sådan makt äfven hos fetischdyrkare har blifvit historiskt 30 40 50

konstaterad. Äfven den råa katoliken kan visserligen tanklöst tillbedja relikn eller bilden; men hans stupida tro är icke kyrkans eller folkens lära.

Kronan på sin deduktion sätter dock Förf., då han låter fornfinnarne från dyrkan af naturmakterna öfvergå till den högsta religiösa föreställning, det i hans tanka hunnit, till dyrkan nemligen – ja, till dyrkan af – »björnen.» Naturmakterna säger han äro mångfaldiga. I deras dyrkan saknar medvetandet enhet. Men organismen bär denna enhet inom sig; och djuret är den friaste sjelfständighet, hvartill naturen kan höja sig. Djurets, björnens, dyrkan är derföre uttrycket af den högsta religiösa föreställning, hvartill fornfinnarne kunde bringa det. Kristen-

10 domen kom och hindrade dem att på egen hand gå vidare.
Vi hade kallat denna klimax för »sjelfvald.» Förf. har haft godheten komma vår okunnighet till hjälp med den underrättelse, att den icke tillhör honom utan Hegel; ja han har ansträngt sin välvilja att för oss utpeka de sidor och rader i H:s Religionsfilosofi, der Förf:s deduktion fullständigare står att läsa. Allt detta är mäktiga beskedligt. Vi hoppas Förf. fortfar med dylika hänvisningar, hvarigenom han småningom kan förhjelpa äfven oss till någon beläsenhet. Att Förf:s uppställda klimax derigenom upphör att vara sjelfvald d. ä. godtycklig, kunna vi

20 likväl icke medgifva. Kanske skall detta blifva än klarare, om vi kasta en blick på den tillämpning, Herr R. T:s och Hegels åsigtter hafva på de religiösa föreställningar, som innehållas i Kalevala.
För det första: har väl magin öfverhufvud och Finnarne isynnerhet utgått från det stupida förlitandet på människans makt, utan någon föreställning derom, att denna makt har ett högre ursprung eller åtminstone förutsätter en högre medverkan? Förf. torde efterskänka oss beviset, att magin tillhör alla religioner. Hvarje underverk genom menniskoåtgärd, hvarje öfversinnlig verkan, som skall förmedlas genom menniskoörd eller handling är magi. Men öfveralt, der den förekommer, förutsätter den en öfversinnlig verld, hvilken just genom magin förmedlas med den sinnliga. Förf. har väl hos Hegel sett en citation ur Parry's och Ross' berättelser om Eskimoerna, hvilken omtalar dessas tro på trolldomen, men tillägger, att en af deras trollkarlar saknat allt begrepp om ett högre väsende än människan. Men man vet äfven om Eskimoerna mera, än de visste, och Förf. råkat få veta. Man känner numera, att de flesta stammar ibland dem hafva en dualistisk religionslära. Det goda väsendet kalla de än Ukkoma, än Torngarsuk; det onda benämnes af somliga Wittikä, men andra våga icke gifva det något

40 namn. I stället att nu misshandla Eskimoerna, hade väl Förf. bort söka sina bevis ur Kalevala. Här skulle Förf. funnit, att de fleste, om ej alla, besvärjelser innehålla böner till särskilda gudamakter, ja stundom äfven till Gud (Jumala), till skaparen (Luoja). Så t. ex. qväder trollkarlen i fjerde runan:

»Ifrån Gudar kommer bistånd,
— — —
Gode skapare bevara,
Milde Gud, du oss beskydda.

50 — — —
Sjelf o Gud, du uppenbare.»

I sjunde runan säger Lemminkäinenens moder, då hon sätter lif i sin sönderhuggna, till stubbar, gräs m. m. förbytta son:

»Mehiläinen, luftens fogel!

— — —
Flyg i Skaparns egna källrar
I den stora fadrens kamrar»

för att derifrån nemligen hemta medel att sätta lif i Lemminkäinen.

Förf. har fermt förvisat ett par förut af oss anförda lika lydande ställen till antalet af sednare tillsatser. För att lemna honom ytterligare tillfälle dertill, skole vi jemte de nyss citerade nämna Väinämöinsens ord i andra runan:

10

»O du Skapare förunna,
Att till eget land jag kommer;»

och Lemminkäinens moders på anfördt ställe:

»O du väg, som Gud har skapat,
— — —
Måne du, som Gud har skapat,
— — —
O du sol, som Gud har danat,
Stråle, alstrad utaf Skaparn!»

20

I fjortonde runan helsar Ilmarinen sin fästmö's hem med orden:

»Frid o Gud ock hit förlåna!»

och Väinämöinen sjunger vid samma tillfälle:

»Gif o Gud ock hädanefter,
Unna Skapare, du sanne,
Att på detta vis man lefver — —
— — —
Skaparn gifve vedergällning,
Gud belöningen.» — — —

30

Men det skulle upptaga för stort utrymme, att här afskrifva alla de ställen i Kalevala, der dylika uttryck anträffas äfven af den flygtigaste granskning. Förf. till tjenst vilja vi blott citera Runan 19 sidd. 56, 59; Run. 24 sidd. 112, 120; Run. 25 sidd. 124, 126; Run. 26 sid. 143; Run. 27, sid. 153; Run. 28, sid. 159, 162, 176; paginatalet efter Castréns Öfversättning 2 D.

40

Ur en dikt, som innehåller en sådan mängd dylika strofer, vill nu Förf. bevisa, att björndyrkan var sista steget i fornfinnarnes religiösa utveckling. Han aktar härvid för ringa, att björnen säges förderfva boskapen »mot den Högstes vilja,» samt att »Gud, Skaparen den sanne» prisas, då man lyckats fälla Förf:s högsta gudomlighet, björnen. Men om Förf. äfven med en mindre lättfotad kritik, än den han förut begagnat, skulle förmå göra anförda citater misstänkta, huru vill han bortresonnera de i besvärjelserna förekommande bönerna till särskilda personifierade gudamakter? Prof på dylika ställen anse vi icke nödigt att citera, då deras tillvaro icke lärer förnekas. Och om saken så förhåller sig, hvilken grund eger då Förf. för sitt påstående, att Finnarnes trollkonst och deras förlitande på dess makt var en tidigare ståndpunkt i deras religiösa utveckling, än tron på personliga guda-

50

väsanden? Kanske är det Förf:s filosofiska deduktion, som här skall hafva vitsord nog att bestämma, hvilka strofer i besvärjelserna som äro från en tidigare, och hvilka åter från en sednare period? Den korta exposé, vi ofvan gifvit af samma deduktion, lärer nogsamnt intyga, hvilket vitsord den förtjenar. Att förklara Förf:s åsigt i denna punkt för godtycklig och falsk, synes oss därför berättigadt. Också har Förf. kommit till denna åsigt utan egen pröfning hvarken af Hegels medbragta schema för densamma eller af innehållet i den dikt, hvars lärar han velat utreda. Att citera Hegels spekulation är här lika otillräckligt, som att citera hans berättelser om – Eskimoerna. Eller talar icke Förf. om Kalevala och Finnarne?

För det andra: hvilka spår af religiös vördnad för det döda tinget har väl Förf. funnit i Kalevala. All magi begagnar ting såsom medel. Fruktan för eller tillit till en trolldryck, en amulet o. s. v. är ännu icke religiös dyrkan. Så mycket vi kunnat finna äro dessa trollmedel ingenstädes i Kalevala föremål för böner, den enda kult, hvarpå denna dikt lemnar prof. Till fetischismen som religion hörer dessutom icke blott bruket af trollmedel, utan föreställningen, att fetischen är ett medvetet, sjelfverksamt väsende, hvilket man söker beveka genom offer, böner eller annan åtgärd. Något spår till en sådan dyrkan hos fornfinnarne har Förf. icke ens sökt att uppvisa. Kanske skulle han insett nödvändigheten af en sådan bevisning, om han noggrannare studerat de skrifter, med hvilka han så välvilligt vill låta oss göra bekantskap.

Ungefär likadant är, för det tredje, förhållandet med Finnarnes förmenta dyrkan af aspens, ekens och »björnens» gudomlighet. Hvar finnes väl björnen anropad såsom en gudomlighet, mäktig att gynna eller hindra menliga företag? Förf. svarar kanske: den är föremål för besvärjelser och ceremonier, hvilka skola afvända dess håg, tänder och ramar från boskapen. Detta förfarande är detsamma som vid användandet och botandet af sjukdomar, läkandet af sår o. s. v. genom trollkonster. Och detta förmår Förf. att göra björndyrkan till spetsen af förfädrens religiösa vetande? Nej det är icke detta, det är den lånade schematismen, som hårtill beveker honom. Att Gud och Skaparen anropas för att främja menlig lycka öfverhufvud, det anser han icke för Gudsdyrkan. Att hvarje bön vänder sig till någon personifierad naturmakt, det räknar han för bevis på en låg religiös ståndpunkt. Men att fornfinnarne märkt, att björnen är ett skadedjur, tänkt på medel att afvärja dess åverkan och tillgripit universalmedlet, besvärjelsen¹, deri vill Förf. låta sina läsare finna en värdigare religiös föreställning än någon af de anförda!

(n:o 9)

II.

Djurdyrkan, sålunda för sig fattad, vore i sanning den lägsta ståndpunkt af religiöst medvetande. Ty det vore icke lifvet i dess allmänhet, eller den sjelfbestämning, som tillkommer djuret, hvilken här skulle betraktas med religiös vördnad, utan den ena eller andra djurarten, emedan den bringar människan gagn eller skada. Att här tala om organismens företråde framför de oorganiska tingen och på sådan grund ställa djurdyrkan (antingen björnen eller loppan är dess föremål) högre än t. ex. dyrkan af solen, är med förlof skolfuxeri. Solens storartade bestämmelse och uppträdande, dess välgörande inflytande, ljusets och värmets outhärlighet för människans bestånd, göra väl

¹ Äfven böner till gudarne

dyrkan af densamma vida förnuftigare, än den religiösa vördnaden för hvilken djurart som helst. Härtill kommer, att en egentlig djurdyrkan af denna beskaffenhet ingenstädes torde kunna historiskt uppvisas. Vördnaden för djuret såsom en länk i själavandringen eller såsom inkarnation af ett gudomsväsande står deremot högre, emedan här det enskilda djuret, arten, släktet nedsjunker till en tillfällig form, en uppenbarelse af den högre makt, hvilken utgör föremålet för dyrkan. Äfven då djuret dyrkas som fetisch, synes icke djuret som sådant vara föremål för dyrkan. Det är en fri handling af dess dyrkare, hvarigenom det upphöjes till föremål för dyrkan; och han beröfvar det åter denna värdighet. Men detta bevisar uppenbart, att endast de öfvernaturliga egenskaper, djuret som fetisch erhåller, här utgöra den religiösa vördnadens föremål. Det häntyder på föreställningen om en inkarnation, huru dunkelt än medvetandet derom må vara.

10

Men, såsom nämndt, förekommer intet spår af en sådan djurdyrkan i Kalevala. Deremot framträda här icke blott solen och månen såsom föremål för dyrkan, utan både sol och måne blifva personifierade likasom skogens och vattnets gudar o. s. v., uppträda såsom individer, hvilkas gestalt, görande och låtande dikten utsmyckar med mer eller mindre fantasirikedom. I den Grekiska gudaläran är visserligen naturmakternas personifikation mera utbildad; dikten känner deras slägtregister och hela historia. Men detta erbjuder intet skäl att förneka dessa makters personifikation äfven hos fornfinnarne, då Kalevala flerstädes beskriver deras menliga skepnad, deras drägt, deras attributer och verksamhet. Likaså vidhålla vi, att dyrkan af dessa makter endast i böner, utan bild och offer, är ett företräde i Finnarnes religionslära. Med bilden följer hos massan tron på bildens gudomlighet, och gudstjensten blir en yttre mekanik. Då deremot gudomligheten kännes och erkännes endast för vetandet, för känslan, fantasin, tanken, är äfven dyrkan af densamma mera andlig. Att bristen på en religiös gemenskap, på offentlig tempeltjänst, o. s. v., bevisar en låg ståndpunkt af bildning öfverhufvud och äfven hos Finnarne bidragit till frånvaron af ett ordnad samhällskick, detta förnekas icke af det anförda.

20

30

I Kalevadikten förekomma nu vidare så många uttryck, hvilka häntyda på medvetandet om en enda Skapare, en högsta Gud, »den sanne,» »den uppenbare,» att hvar och en, som skrifer öfver Finska mytologin, men helt och hållet öfverser detta förhållande, kan påstås hafva förfarit utan sakkänedom. Förf. befinner sig i denna belägenhet. Derföre uppskattar han äfven Finnarnes förtröstan på vetandets makt alltför lågt. Men det är med afseende på nämnda medvetande om en tingens Skapare, som föreställningen om menliga vetandets makt öfver naturen och detta vetandes rigtning till kunskap om tingens upphof, deras grund, har synnerlig betydelse. Ty det är detta vetande, som öfverhufvud befriar från afhängighet af naturandarne, och som förmedlar öfvergången till föreställningen om en enda tingens skapare. Samma andliga befrielse från gudarnes makt beredde säkert de Grekiska kosmogonierna, hvilka framställde tingens upphof oberoende af de många gudarne, under det dessas inverkan på skapelsen var tillfällig och bunden vid särskilda företeelser. Men vetandet härom tillhörde hos Grekerna den esoteriska religionsläran, under det att den uti den Finska dikten öfverallt framskimrar såsom allmän folketro.

40

50

I förbigående böre vi nämna den enda invändning, som enligt vår tanke kan uppställas mot här gjorda antagande, att fornfinnarne egt begrepp om en öfvergud, Jumala, såsom alltings skapare. Att förklara alla de uttryck, hvilka häntyda på och uttala detta medvetande, för

sednare tiders tillägg, det låter sig icke gerna göra utan maktspråk. Men väl finnes någon anledning att hänföra dessa uttryck till »Ukko,» hvilken på flera ställen benämnes den högsta bland gudar och t. ex. i 25 Runan omnämnes i omedelbart sammanhang med en åkallan till »Skaparen,» så att detta epitet möjligen kunde lämpas på Ukko. Men sistnämnda ställe är tvetydigt. Och för öfrigt omtalas Ukko såsom herrskare öfver väder och vind, såsom sändare af åska, regn, snö och hagel, med ett ord såsom alla atmosfäriska fenomeners gudomlighet. Han anropas också blott med afseende på dessa företeelser. Deremot 10 omnämnes på alla anförda ställen Gud och Skaparen antingen blott såsom tingens upphofsman, eller såsom ledare af människans öden och såsom gifvare af lycka och välsignelse öfverhufvud. I Kalevala torde icke finnas någon häntyding, huruvida Finnarne föreställde sig Jumala under mensklig gestalt, såsom ett personifieradt gudaväsende. Man har för kunskapen härom troligen ingen annan källa än de fornskandinaviska sägnerna om Bjarmerna, dessas tempeltjenst och Jumalabild. Det må väl sägas, att den Finska dikten borde på något vis bekräfta dessa sägner, för att gifva dem historiskt vittnesbörd. Vi vilja också icke härom strida eller söka vidhålla vårt af Hr R. T., motsagda 20 påstående, att fornfinnarnes föreställning om Jumala såsom personlighet vore historiskt bevisad. För saken bevisande är det dock redan, att alla folk, som egt föreställning om något öfverjordiskt väsende, af människan lånat bilden för dess andliga egenskaper så väl som dess yttre skepnad. Hvad i Kalevala förekommer, jemfördt med nyssnämnda sagor, lemnar dessutom anledning nog att icke utan all kritik afvisa sagde påstående. Vill man icke förkasta Skandinavernas vittnesbörd angående Bjarmernas handel, välstånd och ordnade samhällsskick, så bevisar allt detta äfven för en ordnad kultus. Och då måste väl det uppgifna namnet på denna dyrkans föremål hafva en större historisk 30 visshet, emedan det äfven bevaras i Finska stammens egna sägner.

Den invändning, att Finnarnes ringa kultur illa sammanhänger med ett religiöst vetande, som vore högre än flere mera bildade nationers, har mot historiens vittnesbörd intet att betyda. Hvilken var väl Judarnes kultur vid deras bosättning i Palestina, eller de Germaniska nationernas ännu vid 1 000 år efter Kristi födelse, om bådas bildning jemföres med Grekernas t. ex. vid Peloponnesiska krigets tider? Och likväl lär ingen neka, att åtminstone individer bland de båda förstnämnda nationerna, hvilka innehade den för dem traditionela religionskunskapen, stodo högre i religiöst vetande än äfven de visaste 40 bland Grekerna. D. ä. man mäter ett folks kultur efter dess institutioner och dess världshistoriska verksamhet; men dess vetande öfverhufvud likasom dess religionslära bedömer man icke efter den okunniga massans utan efter dess intellektuella målsmäns kunskapsmått. Många omständigheter kunna hindra nationens högsta vetande från att någonsin nedtränga till massan, för att reformera dess samhällslif och upplyfta nationen till en högre den allmänna kulturens ståndpunkt. Och människans högsta vetande, det religiösa vetandet, gör härifrån intet undantag.

Sjelfva den omständighet, att Finnarne ega ett nationalepos, jemte 50 Iliaden och Niebelungenlied »det tredje» egentliga epos på jordens rund, låter hellre ana ett vetande, som icke hos alla folk återfinnes. Grekerne och Germanerne hafva ostridigt visat sig vara jordens mest begåfvade nationer. Och då Finnarne ensame jemte dem ega ett nationalepos, så synes detta vittna om en nationalanda med de förras beslägtad. I bragder och hjeltevärf kunna fornfinnarne åtminstone väl

ställas under de flesta nationer. Det är således icke häri man har att söka grunden till nämnda företeelse. Vill man finna den oberoende häraf i nationens poetiska fallenhet, så kan denna icke fattas utan allt sammanhang med dess religiösa vetande.

Ätminstone får det anses vågadt att frånsäga en sådan nation kunskap om någon högre gudomlighet än – björnen. Mindre vågadt torde det deremot vara att anse sistanförda påstående för narraktigt. Sjelfva dess upphofsman, hoppas vi, skall medgifva, att vi på detsamma slösat en vederläggning, hvilken det för sig ingalunda förtjenar.

10

46 UTLÄNDSKT.

Saima n:o 10 14.III 1846

Engelska ministerns väntade åtgärd för spanmålshandeln har blifvit ett förslag, att tullen skulle blifva 4 å 10 Shill. per kvarter hvete och i förhållande för öfriga sädesslag till 1849, då en fast tullsats af 1 Shill. skall inträda. Enligt Finl. Allm. Tidning skulle Engelska bladet Times innehålla, att väl hvetet till 1849 skall kosta 53 sk. och derföre tullsatsen blifva oförändradt 4 sk., men att priset sedan skall nedgå till »trettiofem» shilling. En så oerhörd prisskilnad är väl icke möjlig; tydligt är åtminstone, att den icke kunnat vållas af spanmålstullen. Redan hälften af denna differens vore en tillräcklig kontribution af de fattiga arbetarena åt Englands slösande aristokrati. Föröfrigt har Peel föreslagit nedsättning äfven på öfriga ätliga varor, äfvensom på siden, bomuls, linneväfnader m. m. Att tullen på vissa manufakturvaror nedsattes, torde blott ske för skenets skuld, emedan ifrågavarande manufakturer i England ingen skyddstull behöfva. Deremot verkar tullnedsättningen för födoämnen lägre arbetspris, således ökad förmåga för Englands manufakturer att uttränga öfriga länders. – En politisk siare, Redaktionen för Helsingfors Tidningar, förutser, att alla andra länder skola följa Englands exempel och nedsätta tullen på utländska fabrikater. Bladets yttranden häröfver äro på en gång upplyftande och rörande. Man kan icke gerna med större pathos tala för Engelska manufakturernas envælde.

20

30

47 H:FORS TIDNINGAR FINNA DET ICKE I SIN SMAK ...

Saima n:o 10 14.III 1846

H:fors Tidningar finna det icke i sin smak, då vi motarbeta dess försök att genom berättelser om Saimas sjunkande kredit, och dessa hufvudsakligen falska, nedsätta vårt blad. H. T. hafva dertill visserligen ett skäl i sin Red:s dumdristiga beteende, att förklara underlägset prenumerantantal för den rätta måttstocken på en Tidnings duglighet. Vid sista årets slut dekreterade nemligen H. T.; Saimas aftagande debit bevisar tydligen, att allmänheten icke älskar en publicitet, sådan Saima vill hafva den. Blygsamt lät Hs. Ts. Redaktion härvid allmänheten sjelf göra den slutsats, att en publicitet, sådan H. T. vilja hafva den, är den af allmänheten hyllade; ty H. T. tillhörde ju icke de blad, hvilka prenumerantantal aftagit. När vi derföre upplyste, att prenumeration på Saima 1845 endast var några exemplar mindre, än den för 1844,

50